

Citiți lecția din manual: *Politici în domeniul sănătății. Campanii de sănătate publică (antialcool, antitabac, combaterea epidemiilor)*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Politici în domeniul sănătății. Campanii de sănătate publică

1. Politici în domeniul sănătății

- 1948-1989 - în perioada comunistă, comparativ cu interbelicul, starea de sănătate a românilor s-a îmbunătățit considerabil, ca urmare a creșterii nivelului de educație, a progreselor generale din medicină și a politicilor promovate în domeniul sănătății;
- sistemul de sănătate a fost organizat de regimul comunist pe principiile centralizării și accesibilității: în teorie, sănătatea a fost proclamată un drept fundamental, iar serviciile medicale au fost gratuite și accesibile tuturor cetățenilor, indiferent de venit sau statut social;
- în practică, au existat deficiențe în aprovizionarea cu medicamente, echipamente și materiale sanitare, actul medical a fost standardizat excesiv;
- deciziile puterii comuniste s-au făcut resimțite prin politicile din domeniul sănătății:
 - a. Perioada Gheorghe Georghiu-Dej (1948-1965): toate unitățile medicale au trecut în proprietatea statului, au fost luate măsuri pentru refacerea spitalelor, creșterea numărului de medici (1970: 30.000 medici), dispensare și unități sanitare, accesul fiind permis tuturor ⇒ diminuarea incidenței bolilor infecțioase și îmbunătățirea stării de sănătate a populației, ca urmare a condițiilor de locuire, urbanizării, accesului la apă curentă, canalizare și tratatarea apei potabile;
 - b. Perioada Nicolae Ceaușescu (1965-1989): caracterizată prin restructurarea instituțiilor medicale, coordonate de Ministerul Sănătății (centrul de igienă și medicină preventivă, spitalele, policlinicile, dispensarele, sanatoriile, farmaciile, leagănele de copii, creșele, serviciul de salvare, de statistică sanitară și institutul medico-legal). Ministerul Sănătății, cu susținerea autorităților locale, a organizat la nivel național și local inspecții periodice, cu scopul declarat de „*îndrumare și control a activităților sanitare din teritoriu*”. 1981-1989 - în contextul luării deciziei regimului de a achita datoria externă a României, sistemul de sănătate a fost puternic afectat de lipsa de căldură, apă caldă, medicamente și materiale sanitare de strictă necesitate (vată, feșe și alcool sanitar) și corupție. În ultima decadă comunistă au fost înregistrate multiple focare de gripă, hepatită și HIV/SIDA, care au provocat numeroase decese în rândul populației și scăderea duratei de viață la aproximativ 70 de ani.

2. Campanii de sănătate publică

- 1947-1989 - regimul comunist a promovat prin intermediul campaniilor de sănătate publică imaginea unui cetățean disciplinat și sănătos, capabil să contribuie la dezvoltarea economiei:

I. Campanii de educație sanitară: s-au adresat cetățenilor de la vârste fragede, atât prin școală, cât și prin medicii de familie. Regimul a promovat un stil de viață sănătos, bazat pe o hrană sănătoasă, echilibrată și participarea la activități sportive.

II. Campanii de vaccinare: au contribuit mult la îmbunătățirea stării de sănătate a populației, prin eradicarea sau controlul bolilor infecțioase. Vaccinarea a reprezentat o politică de stat riguros aplicată, obligatorie și gratuită, fără de care nu a fost permis accesul la creșă și școală. Vaccinurile obligatorii au fost cele împotriva tuberculozei, poliomielitei, difteriei, tetanosului, pertussisului (tusea convulsivă), rujeolei (pojarul) și hepatitei B.

III. Campanii antialcool și antitabac: regimul a combătut aceste obiceiuri nesănătoase prin afișe, filme, emisiuni radio și de televiziune și activități educative (în școli și universități). Producția de alcool destinată populației a fost redusă și magazinele care au vândut astfel de produse au avut un program limitat și anumite restricții, iar în cazul consumului de tutun au fost luate măsuri pentru a limita producția și consumul de țigări, inclusiv interzicerea fumatului în anumite spații publice. Interdicțiile impuse populației au dus la extinderea comerțului pe piața neagră, cu produse aduse ilegal din statele vecine sau din Occident.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=SUtXnFYSl4Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=xVLIiRBdzcg>

Fișă de lucru: *Politici în domeniul sănătății. Campanii de sănătate publică*

Citiți cu atenție textele de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

A. „Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism situează în centrul întregii opere de edificare a noii orânduiri - factorul esențial al dezvoltării economico-sociale -, satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor sale de viață, dezvoltarea sa armonioasă, fizică, intelectuală și morală, afirmarea deplină a capacității de muncă și de creație a fiecărui membru al societății. Țelul suprem al politicii partidului și statului, esența însăși a orânduiri noastre, este asigurarea bunăstării și fericirii omului, progresul material și spiritual al poporului.

Articolul 84 (...) Se interzice fumatul în sălile de spectacole, în cele destinate procesului de învățământ, în sălile de ședințe, cabinetele medicale și saloanele de bolnavi, în mijloacele de transport în comun din localități, în magazinele de desfacere cu amănuntul și în alte locuri publice stabilite de Consiliul Popular Județean sau al municipiului București.”

(Legea nr. 3/6 iulie 1978)

B. „În ciuda măsurilor restrictive, consumul de alcool, mai ales în bazinele carbonifere și în marile centre industriale, a devenit un fenomen extrem de îngrijorător, el fiind la originea multor accidente de muncă soldate cu pierderi de vieți omenești și pagube importante pentru economia socialistă. Ceaușescu a cerut imperativ intervenția Miliției și a Securității pentru stoparea neglijențelor care au adus pagube economiei naționale. De exemplu, în raportul <<Fermitatea - 1980>>, generalul Emil Macri a menționat că în primul semestru al anului 1980 s-au înregistrat peste 200 de evenimente precum incendii, explozii, avarii, multe dintre ele având loc pe fondul consumului de alcool. S-a estimat că la nivel național pierderile au variat anual de la câteva milioane la miliarde de lei.”

(Mioara Anton, *De la explozia consumului la penuria socialistă*)

1. Numiți, pe baza surselor A și B, tipul de informație oferit.
2. Menționați, pe baza surselor A și B, câte o informație referitoare la măsurile adoptate în cadrul campaniilor antitabac și antialcool inițiate în timpul regimului comunist, precizând instituțiile responsabile.
3. Argumentați, pe baza sursei A, faptul că Legea nr. 3/6 iulie 1978 a subordonat sănătatea publică ideologiei și intereselor Partidului Comunist Român.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mălăelea, Daniel, Niculescu, Anita-Sabina, Horga, Paula-Coca, Prună, Nicolae, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Akademos Art, București, 2025.
2. Boșcodeală, Felicia Elena, Ciobanu, Loredana, Gîlă, Cristina-Iulia, Șerban, Nicolae, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Booklet, București, 2025.
3. Stoica, Stan (coordonator), Ștefănescu, Alexandru V., Preda, Elena, Becheru, Dragoș, Bilcea, Valentina, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura CD Press, București, 2025.
4. Bălănescu, Flori (coordonator), Anton, Mioara, Muller, Carmen, Mihai, Florin-Răzvan, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Corint Logistic, București, 2025.
5. Ghețău, Gheorghe-Florin (coordonator), Bratu, Alina, Ghețău, Olenca-Georgiana, Radu, Adriana, Szakacs, Roxana-Gabriela, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2025.
6. Dobrințu, Dorin, Soare, Aurel Constantin, Săvuță, Irina Ema, Rados, Maria, Căplescu, Iuliana, Gheorghe, Maria Mariana, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Litera, București, 2025.
7. Deletant, Denis, *România sub regimul comunist*, Editura Fundației Academia Civică, București, 2012.
8. Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc*, Editura Polirom, Iași, 2005.
9. Kenyon, Paul, *Copiii nopții: povestea stranie și eroică a României moderne*, Editura Litera, București, 2022.
10. Shafir, Michael, *România comunistă (1948-1985). O analiză politică, economică și socială*, Editura Meteor Press, București, 2020.

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT